

Történelem 7-8. 3. forduló

1/4.Oldal

1. Kollégiumok és kastélyok – kulturális séta a 18. századi Magyarországon
A feladatsor megoldásához segítséget nyújt a két 3D-s animáció alapos tanulmányozása!

**Debreceni Református Kollégium
(18. század)**

Esterházy-kastély (Fertőd)

A reformáció és az ellenreformáció időszaka jótékony hatást gyakorolt a kultúra fejlődésére, az általános műveltségi szint emelkedésére. Egyre-másra jöttek létre a főiskolák és az egyetemek is. Az alábbi felsőoktatási intézmények közül az egyik „kakuktktojás”.

Miért?

Nagyszombati Egyetem; Edinburgh-i Egyetem; Leuveni Katolikus Egyetem;
Debreceni Református Kollégium

- A nem egyetemenként funkcionált, hanem erődként
- B nem Európában volt
- C a középkorban alapították
- D nem felsőoktatási intézmény volt
2. Az 1538-ban alapított Debreceni Református Kollégiumban az évek során számos jelentős személyiség tanult. Az alábbi verseskötetek közül az egyik nem egy volt diák nevéhez köthető.

- A Tücsökzene
- B Koszorú
- C Szeretném, ha szeretnének
- D Medvetánc

3. A korabeli oktatási intézmények fenntartása is komoly összegeket emésztett fel. A Debreceni Református Kollégium költségeit sokféle forrásból teremtették elő.

Az alábbiak közül melyik forrás nem szerepelt az intézmény bevételei között?

- A magánadományok
- B hadiadó
- C temetési díjak
- D harmincadvám

2/4.Oldal

4. A kollégium hosszú története nem csupán jelentős diákoknak, hanem fontos (és néha igen furcsa) eseményekben is bővelkedett.

Az alábbi állítások közül melyik nem igaz a kollégiumra?

- A egy időszakban az imatermében ülésezett az országgyűlés képviselőháza
 - B a Rákóczi-szabadságharc alatt megsemmisült a könyvtárája
 - C a diákok viselete az évszázadok során változatlan maradt
 - D a „kálvinista Rómában” jött létre
5. A 18. századra a diákok száma jelentősen megnőtt. Azonban ez a pozitív folyamat néhány negatív jelenséget is magával hozott. A korabeli jegyzőkönyvek tanúsága szerint például megszorodott a kihágások, fegyelemsértések száma.

Az alábbiak közül melyik kihágás nem szerepelhetett egy 18. századi kollégiumi jegyzőkönyvben?

- A a hálótermi villanylámpa lekapcsolásának elmulasztása
 - B szitkozódás
 - C az esti könyörgés elmulasztása
 - D dohányzás
6. Egy 18. századi debreceni diák „nyakába vette” a korabeli Magyarországot. Elindult a kollégiumából és elutazott a korszak legnagyobb boszorkányperének színhelyére. Majd újra felkerekedett és meglátogatta a Festetics család kastélyát a Balaton partján. Ezután a Pázmány Péter által alapított egyetemet kereste fel. Végül egy olyan kastélyba ment, melyet – ünnepei miatt – Goethe „tündérbirodalomnak” nevezett.

Mekkora (légvonalban) a diák által megtett teljes út hossza?

- A kb. 1800 km
- B kb. 450 km
- C kb. 1300 km
- D kb. 700 km

3/4.Oldal

7. A 18. század során sok főúri kastély épült Magyarországon. Azonban közülük is kiemelkedett pompájával és nagyszabású rendezvényeivel az Esterházy család fertői kastélya.

Az alábbi – a kastélyról szóló – történeti leírásba becsúsztott egy oda nem illő mondat.

Az Esterházy család a leendő kastély területéhez vásárlás útján jutott, 1681-ben vette meg a kamarától. A 18. század elejéről származó vadászkastélyt később Esterházy (Fényes) Miklós építtette át, és bővítette ki. A pompás barokk-rokoko épületben nagyszabású ünnepeket tartottak koncertekkel, táncestélyekkel, tűzijátékokkal. Ezek események közül is kiemelkedő volt az uralkodó vendégül látása, aki 1751 augusztusában látogatott el ide. A herceg szolgálatában álló Joseph Haydn számos darabját szerezte itt, melyeket leggyakrabban a díszteremben adtak elő, az Apollónt ábrázoló mennyezeti freskó alatt. A kastélyhoz tartozik egy barokk díszudvar, egy francia stílusú park is, melegkedvelő növények átteleltetésére pedig narancsházat építettek.

Melyik hazai kastélyra illik a kakukktojás mondat?

- A a hatvani Grassalkovich-kastélyra C a ráckevei Savoyai-kastélyra
 B a keszthelyi Festetics-kastélyra D a gödöllői Grassalkovics-kastélyra
8. A fertői Eszterházy-kastélyban rendezett ünnepeken az idők során számos híres személy megfordult.

Az alábbiak közül ki nem járt a kastélyban? (A zárójelben levő kitételek segítenek a konkrét személy megnevezésében.)

- A magyar arisztokrata („fényes”) C osztrák zeneszerző („papa”)
 B francia uralkodó („Napkirály”) D Habsburg uralkodó („Életünket és vérünket!”)
9. Ám nem csak a kastélyok vendégei, hanem az építtető arisztokrata családok tagjai között is szép számmal találunk jelentős személyeket.

Az egyik Eszterházy például „a királyok személye körüli miniszter”-ként tevékenykedett az első független, felelős magyar kormányban.

Mi volt a keresztnéve?

- A Pál B Péter C Móric D János
10. A gyönyörű épület látványos megoldásai is a pompát voltak hivatottak szolgálni.

Milyen építészeti/művészeti megoldást nem láthatunk a kastély megtekintésekor?

- A timpanon C korinthuszi oszlopsor
 B kovácsoltvas kapu D lámpatartó puttó

4/4.Oldal

- 11.** A korabeli kastélyok nem csupán a főépületből álltak. A díszudvar, a park és az egyéb épületek szerves egységet alkottak a főépülettel.

Milyen épületet nem alakítottak ki a fertői Esterházy-kastély komplexumában?

- A muzsikaház
 B bábszínház
 C kaszárnyát
 D gazdasági tanintézetet

- 12.** A 18. században gomba módra nőttek ki a földből a nagyszerűbbnél nagyszerűbb főúri kastélyok Magyarországon. A leggazdagabb arisztokrata családok azt is megengedhették maguknak, hogy (a gyakran egymástól távol eső) birtokaikon több kastélyt is építtessenek.

Az alábbi párok közül az egyik hibás. Melyik?

- A Festetics-kastély – a Helikon könyvtár otthona
 B Széchenyi-kastély – ahol a „legnagyobb magyar” mintagazdaságot hozott létre
 C Lamberg-kastély – a magyar EU-s elnökség tanácskozásainak színhelye
 D Grassalkovich-kastély – hazánk egyetlen rekonstruált barokk színházának otthona